

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЖНИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ ТА ДИЗАЙНУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ ШКРІБЛЯКА**

**ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ
ТА ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«Мистецтво»**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

**Педагогічною радою
Вижницького фахового коледжу
мистецтв та дизайну
імені Василя Шкрібляка
«18» грудня 2020 року
протокол №3**

***Директор
Вижницького фахового коледжу
мистецтв та дизайну імені Василя Шкрібляка***

Р.М. Гаврилюк _____

**Рекомендовано до друку методичною радою Вижницького фахового коледжу мистецтв та дизайну імені Василя Шкрібляка
(протокол № 3 від 9 грудня 2020 р.)**

Експерти:

Фединчук Ольга Богданівна, кандидат мистецтвознавства, асистент Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Звягинцев Геннадій Геннадійович, заслужений працівник культури України, директор КОПНЗ «Буковинський центр мистецтв»

Автори-розробники:

Віра Юріївна Фижделюк, заступник директора коледжу, «викладач-методист»;

Ірина Вікторівна Ребенчук, викладач, «викладач-методист»;

Тетяна Омелянівна Ямницька, викладач, «викладач-методист»;

Олена Іллівна Круглюк, завідувач НМК, «викладач-методист»

Програма підвищення кваліфікації для вчителів загальноосвітніх шкіл та закладів позашкільної освіти містить комплекс освітніх компонентів, зокрема змістових модулів, навчальних занять, індивідуальних завдань, контрольних заходів, спрямованих на досягнення визначених результатів навчання (компетентностей), що дає право фахівцям на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації відповідно до суспільних та освітніх викликів.

ЗМІСТ

Вступ.....	
I. Загальні відомості про програму	
II. Забезпечення якості виконання програми.....	
III. Зміст програми	
IV. Базові компетентності, які набуваються слухачами	
V. Термінологічний словник.....	

Вступ

Програму підвищення кваліфікації за напрямом «Підвищення кваліфікації вчителів загальноосвітніх шкіл та закладів позашкільної освіти», «Мистецтво» розроблено для категорії слухачів «вчителі загальноосвітніх шкіл та закладів позашкільної освіти».

Програму розглянуто та схвалено на засіданнях циклової комісії рисунка, живопису та скульптури (протокол № 4 від «09» грудня 2020 р.), методичної ради коледжу (протокол №3 від «09» грудня 2020 р.).

Затверджено на засіданні педагогічної ради Вижницького фахового коледжу мистецтв та дизайну імені Василя Шкрібляка (протокол № 3 від 18 грудня 2020 року).

Дана Програма розроблена на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Закон № 2299 «Зміни до Закону України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної рамки кваліфікації», інших нормативно-правових актів з питань освіти, Положення про коледж, положень, якими регулюється освітній процес в Вижницькому фаховому коледжі мистецтв та дизайну ім. В.Ю. Шкрібляка, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800), Концепції «Нова українська школа», Листа МОН України № 1/9-683 від 04.11.19 р. «Щодо підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників».

Освітній процес за Програмою підвищення кваліфікації для вчителів загальноосвітніх шкіл та закладів позашкільної освіти зорієнтовано на *формування всебічно гармонійної особистості, здатної до безперервної освіти впродовж життя, професійного розвитку, постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в мистецькій сфері.*

Освітній процес за розробленою програмою ПК спрямовано на:

- перепідготовку вчителів загальноосвітніх шкіл та закладів позашкільної освіти на засадах компетентнісного підходу, які здобудуть освітні та професійні компетентності відповідно до їхніх інтересів, здібностей, можливостей;

- безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей вчителя, що дає змогу підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності;

- модернізацію освітнього середовища, що забезпечує інноваційність, доступність, прозорість, гнучкість і відкритість освітнього процесу.

Освітній процес побудовано за засадах відкритості (самостійна роль суб'єкта в процесі навчання, варіативність і можливість вибору параметрів процесу навчання, доступ до інформації тощо), **безперервності** (систематизований і цілеспрямований процес набуття необхідних для

успішної творчої професійної діяльності компетенцій упродовж життя) і **трансформації у сферу освітніх послуг.**

Програму укладено відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Зміст програми на підставі поєднання модульних технологій і залікових кредитів забезпечує реалізацію комплексної мети підвищення кваліфікації.

Гарант¹ Програми ПК – Гаврилюк Роман Миколайович, кандидат мистецтвознавства, директор **Вижницького фахового коледжу мистецтва та дизайну імені Василя Шкрібляка.**

Навчання за Програмою ПК здійснюється державною мовою. Засади мовної політики в освітньому процесі коледжу визначаються Законом України «Про освіту».

Коледж забезпечує відкритість і доступність інформації про кожну робочу програму підвищення кваліфікації для вчителів загальноосвітніх шкіл та закладів позашкільної освіти, шляхом їх оприлюднення на своєму веб-сайті.

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

Протягом 15 календарних днів після видачі документів про підвищення кваліфікації коледж оприлюднює їх перелік на своєму веб-сайті.

Проектування, мета і цілі програми
<p>Мета Програми ПК полягає у розвитку професійних та оновленні і вдосконаленні соціокультурних та особистісних компетентностей вчителів загальноосвітніх шкіл та позашкільних навчальних закладів.</p> <p>Досягнення зазначеної мети передбачає розв'язання наступних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none">• отримання вчителями загальноосвітніх шкіл та позашкільних навчальних закладів додаткових та вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійно-педагогічної діяльності;• удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних питань забезпечення ефективної професійної діяльності;• активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку педагогічних працівників. <p><i>Програма ПК використовується в процесі:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• розроблення та коригування робочих навчальних програм для категорії слухачів – вчителі загальноосвітніх шкіл та поза навчальних закладів;• визначення професійних компетентностей;

¹ **Гарант освітньої програми** – науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка несе відповідальність за її якість, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми.

<ul style="list-style-type: none"> • визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів. 	
Провідна ідея	Провідна ідея підвищення кваліфікації вчителів загальноосвітніх шкіл та ЗПО полягає в оновленні, удосконаленні, розвитку їхніх ключових інтегрованих загальнопрофесійних, професійних (фахових, предметних, посадових) компетентностей на основі базової освіти, компетентісного (професійного, особистісного, соціального) досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо професіоналізму діяльності і професіоналізму особистості педагогів.
3.3. Цільова аудиторія	Вчителі загальноосвітніх шкіл, закладів позашкільної освіти
3.4. Обсяг програми	Обсяг Програми складає 30 годин / 1 кредит ЄКТС . Обсяг аудиторних годин, у тому числі годин дистанційного навчання в синхронному режимі та практичних занять з працівниками, що реалізують програму становить 2/3 обсягу (тривалості) програми.
3.5. Форма і графік реалізації програми	Визначається замовником освітніх послуг за погодженням керівництва коледжу. Підвищення кваліфікації здійснюється за такими формами: денна, заочна, дистанційна, змішана
3.6. Строки дії програми	5 років (2020-2025 рр.)
3.7. Місце реалізації програми	за місцем знаходження суб'єкта підвищення кваліфікації, за місцем знаходження замовника, комбіновано
3.8. Кількість слухачів у групі	25-35 осіб
3.9. Вимоги до викладачів	Програму реалізують науково-педагогічні працівники Вижницького фахового коледжу мистецтв і дизайну імені Василя Шкрібляка, які мають стаж науково-педагогічної роботи 10 років за відповідним профілем. Основну категорію викладачів під час реалізації Програми складають особи, що мають науковий ступінь, педагогічне звання, за необхідності до проведення практичних занять залучаються викладачі, які мають необхідний практичний досвід з інших навчальних закладів
3.10. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати опанування програми	Вчителі загальноосвітніх шкіл та закладів позашкільної освіти зі ступенем магістра або вищою освітою першого (бакалаврського) рівня
3.11. Вартість/безоплатність освітньої послуги	Надання освітніх послуг здійснюється за державні кошти або на платній основі за кошти фізичних та юридичних осіб. Розрахунок вартості освітньої послуги регламентується Положенням про порядок надання платних послуг, які можуть надаватися у Вижницькому фаховому коледжі мистецтв і дизайну імені Василя Шкрібляка (« » 20 року, протокол №)

<p>3.12. Навчання і викладання за програмою ПК</p>	<p>1. Форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам людиноцентрованого підходу та принципам академічної свободи.</p> <p>2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.</p> <p>3. Коледж забезпечує поєднання навчання і практичних вправ під час реалізації освітньої програми відповідно до цілей програми.</p> <p>4. Викладачі оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик.</p> <p>5. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.</p> <p>6. Замовники освітніх послуг безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми (протоколи засідань циклової комісії).</p>
<p>3.14. Контрольні заходи</p>	<p><i>Самоконтроль</i> призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ППК. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються завдання для самоконтролю.</p> <p>Оцінка результатів навчання за Програмою підвищення кваліфікації визначається як зараховано / не зараховано. За умови успішного завершення навчання, педагогічний працівник отримує Свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка (із зазначенням обсягу годин – 30 год. / 1 ЄКТС)</p>
<p>3.15. Документ, що видається за результатами ПК</p>	<p>Видається за результатами ПК.</p> <p>Технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку визначено коледжем.</p> <p>Документ містить:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повне найменування суб'єкта; • тему (напряму, найменування), обсяг у годинах та/або кредитах ЄКТС; • ПІБ особи, яка підвищила кваліфікацію; • опис досягнутих результатів навчання; • дату видачі та обліковий запис документа; • найменування посади, прізвище, ініціали особи, яка підписала документ від імені коледжу
<p>3.16. Науково-методичний супровід у</p>	<p>Форми науково-методичного супроводу в міжкурсовий період визначаються Угодами про співпрацю між Вижницьким</p>

міжкурсовий період	фаховим коледжем мистецтв та дизайну імені Василя Шкрябляка і суб'єктом підвищення кваліфікації та надання подальшої підтримки / супроводу засобами консультацій, проведенням спільних заходів, можливості участі у наукових (методичних, науково-методичних) заходах, що організуються коледжем
--------------------	--

Базові компетентності, які розвиваються та набуваються вчителем

Програмні компетентності	
1	<p>1. <i>Грамотність</i> (Literacy competence) – це здатність розрізняти, розуміти, висловлювати, створювати та інтерпретувати поняття, почуття, факти та думки усно та письмово, за допомогою візуальних, звукових та цифрових матеріалів у різних дисциплінах та контекстах; шукати і використовувати різні типи джерел інформації, формулювати та висловлювати свої усні та письмові аргументи переконливо, відповідно до контексту; цінувати естетичні якості мови та інтерес до взаємодії з іншими, розуміння та використання мови у позитивний та соціально відповідальний спосіб тощо.</p> <p>2. <i>Мовна компетентність</i> (Languages competence) – це здатність ефективно використовувати різні мови для спілкування/, зокрема розуміти, висловлювати та інтерпретувати поняття, факти, думки, почуття як усно, так і письмово; уміння слухати, говорити, читати та писати у відповідних соціальних та культурних контекстах; уміння вивчати мови у системі формальної, неформальної та інформальної освіти впродовж усього життя; цінування культурної різноманітності, інтерес до різних мов і міжкультурного спілкування тощо.</p> <p>3. <i>Математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії</i> (Mathematical competence and competence in science, technology and engineering) (STEM) передбачає здатність застосовувати логіко-математичне мислення для вирішення проблем у повсякденному житті, а також презентації (формули, моделі, конструкції, графіки, діаграми); здатність і бажання використовувати знання та методологію для пояснення природного світу; застосовувати знання та методології з метою задовольнити людські потреби тощо.</p> <p>4. <i>Цифрова компетентність</i> (Digital competence) – це впевнене, критичне і відповідальне використання та взаємодія із цифровими технологіями для навчання, професійної діяльності (роботи) та участі в житті суспільства, що включає цифрову та інформаційну грамотність, комунікацію та співпрацю, створення цифрового контенту (зокрема програмування), кібербезпеку та вирішення проблем; уміння використовувати цифрові технології для підтримки творчості, активного громадянства та соціальної інтеграції, співпраці з іншими людьми для досягнення особистих, соціальних цілей тощо.</p>

		<p><i>5. Особиста, соціальна і навчальна компетентність (Personal, social and learning competence) – це здатність усвідомлювати внутрішні стани, ефективно управляти часом та інформацією, конструктивно працювати з іншими людьми, залишатися стійкими і керувати власним навчанням та кар’єрою; справлятися з невизначеністю та складністю, учитися вчитися, підтримувати фізичне та емоційне благополуччя, співпереживати і конструктивно вирішувати конфлікти; навчатися та працювати спільно й автономно, організувати й наполегливо здійснювати навчання, оцінювати його прогрес і результати тощо. Навчальна компетентність включає знання стилів сприйняття і стратегій навчання, своїх здатностей і потреб розвитку; різноманітних способів розвитку своїх здатностей через доступні засоби освіти, які підтримують базове навчання, професійну підготовку та можливості кар’єрного зростання; здатність навчатися та працювати і спільно, і автономно, організувати та наполегливо здійснювати навчання, оцінювати прогрес і результати навчання; ефективно керувати кар’єрою й соціальними взаємодіями.</i></p> <p><i>Соціальна компетентність передбачає усвідомлення соціальних проблем і способів взаємодії із суспільством; уміння знаходити інформацію і впевнено конструювати поведінку для досягнення балансу між власними потребами, очікуваннями, сенсом життя і вимогами соціальної дійсності; конкретизацію у свідомості індивіда своїх інтеракцій із суспільством у системі «Я – соціум».</i></p> <p><i>6. Громадянська компетентність (Civic competence) – це здатність діяти як відповідальні громадяни і повною мірою брати участь у соціальному житті тощо.</i></p> <p><i>7. Підприємницька компетентність (Entrepreneurship competence) – це здатність реагувати на можливості та ідеї і перетворювати їх у цінності для інших; уміння планувати й управляти проектами, що мають культурну, соціальну або комерційну цінність. Ця компетентність базується на навичках творчості, критичного мислення, вирішенні проблем, ініціативності, наполегливості та вмінні співпрацювати тощо.</i></p> <p><i>8. Компетентність культурної обізнаності та самовираження (Cultural awareness and expression competence) – це розуміння і повага до того, як ідеї і сенси у різних культурах творчо виражаються і передаються через різні галузі мистецтва і форми культури; цікавість до світу, відкритість, готовність брати участь у культурному досвіді тощо.</i></p>
2.	Інтегрова компетентність	здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення дослідження, використання теорій і методів менеджменту, педагогіки і психології на практиці

3.	<p>Загальнопрофесійні компетентності <i>Освітологічна</i></p> <p><i>Нормативно-правова</i></p> <p><i>Комунікативно-ситуативна</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • здатність інтегрувати знання із сучасної філософії та соціології освіти, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію професійної діяльності на засадах студентоцентризму (людиноцентризму), демонструвати відповідні цінності професійної діяльності. • здатність організувати якісну професійну діяльність в умовах реалізації Закону «Про освіту» на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, фінансової автономії, автономії закладу/установи/організації освіти та академічної свободи тощо; ефективне використання у професійній діяльності законодавчих та інших нормативних документів органів державної влади для вирішення відповідних професійних завдань • акумулює в собі особистісні якості вчителя школи, його досконалий рівень мовно-мовленнєвої культури, спроможність знаходити нестандартний вихід у різних урочних і позаурочних ситуаціях, організувати обмін інформацією, керувати пізнавально-пошуковою діяльністю здобувачів освіти; здатність до ефективного прямого та зворотного зв'язку з учасниками освітнього процесу; до ефективного спілкування у межах професійних обов'язків, що передбачає вміння обмінюватися інформацією, сприймати співрозмовника, усвідомлювати його потреби, розуміти почуття і психологічні стани, досягати взаєморозуміння; ефективно використовувати лінгвальні і позалінгвальні засоби з урахуванням умов і завдань комунікації; володіти технікою мовлення, навичками ораторського й ділового стилю спілкування
4.	<p>Професійні (фахові, предметні, посадові) компетентності</p>	<p>Професійні компетентності (від англ. <i>professional competence</i>) є гармонізацією науково-предметних, світоглядно-методологічних, дидактичних і психологічних знань педагога фахової передвищої освіти для забезпечення її якості. Окреслює професійний тезаурус, включає професійно значущі знання, уміння, настанови, ціннісні орієнтири, професійну кваліфікацію і досвід професійно-педагогічної діяльності, що уможливує створення оптимальних умов для загальнокультурного, морального, естетичного, мовно-мовленнєвого розвитку.</p> <p>Серед професійних компетентностей вчителя загальноосвітньої школи виокремлюємо такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • андрагогічна компетентність – уміння визначати освітні потреби і запити, урахувати особливості мотивації, процесу навчання, застосовувати технології модерації, фасилітації, супервізії, визначати результати навчання, спонукати до рефлексії; створювати оптимальні умови для навчання, вирішувати професійні проблеми і завдання з використанням знань, професійного та особистісного досвіду; опанування вміннями, навичками планування, реалізації, добору змісту, форм, методів навчання; • спеціальна компетентність: знання теоретичних основ предмета, що викладається; орієнтація в різноманітності методів наукового пізнання, розумінням їх сутності, можливості доцільного використання методології в

	<p>процесі викладання предмета; оперуванням новітньою науковою термінологією; вибір змісту навчання на підставі наукових даних, фактів, понять, законів; уміння використовувати зміст предмета для розвитку гармонійної особистості, реалізовувати виховний потенціал змісту освіти; організувати науково-дослідницьку діяльність здобувачів фахової передвищої освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> • методична компетентність: знання закономірностей, технологій, методик, методів викладання та навчання конкретного предмета або дисципліни, часткових методик; уміння добирати технології, методики, методи навчання; забезпечувати профілізацію, диференціацію, індивідуалізацію освітнього процесу; здійснювати оцінювання освітніх досягнень здобувачів освіти; формувати у здобувачів освіти навички самоосвіти і саморозвитку впродовж життя; використовувати кращий педагогічний досвід; узагальнювати власний педагогічний досвід; здатність організувати безперервний професійний розвиток у системі формальної і неформальної освіти; • методологічна компетентність (праксеометодологічна і гносеометодологічна) включає науковий пошук, розробку, експериментальну перевірку ефективності, життєспроможності нових зразків перспективного педагогічного досвіду у формі способів, прийомів, моделей, положень, авторської методики, системи діяльності; володіння методологією професійної діяльності в практичному, пізнавальному й оцінному провах. Методологічна компетентність включає: <ul style="list-style-type: none"> • праксеометодологічну компетентність – дозволяє педагогу оперувати теоретичними аспектами цілеспрямованої практичної професійно-педагогічної діяльності, розробляти методи і конкретні прийоми її здійснення, • гносеометодологічну компетентність – уможлиблює застосування принципів пізнання, моделей і механізмів пізнавальної діяльності. • соціально-громадянська – усвідомлення глобальних (зокрема екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв’язанні; здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови для гармонійного розвитку особистості; сприяти взаємодії та згуртованості працівників; • інноваційно-дослідницька – здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій, розвитку суб’єктів освітнього процесу; психологічного супроводу й підтримки інноваційних форм і методів роботи закладу освіти тощо; • компетентність з інформальної освіти та
--	--

	<p>професійно-особистісного розвитку – здатність організувати професійний саморозвиток, самонавчання, самовдосконалення і самореалізацію впродовж життя шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості, цінності, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб’єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства тощо;</p> <ul style="list-style-type: none"> • управлінська: планувати, організувати і контролювати професійну діяльність відповідно до сучасних вимог; володіти технологіями науково-методичного супроводу освітнього процесу в умовах реформ і соціальних трансформацій; здатність мотивувати себе та інших суб’єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до розвитку ключових компетентностей в умовах формальної, неформальної, інформальної освіти; створювати умови та здійснювати професійну діяльність на засадах лідерства та педагогіки партнерства; мотивувати себе та інших суб’єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до спільної мети. • психологічно-фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров’я суб’єктів освітнього процесу, здатність сприяти їхньому творчому становленню та індивідуалізації; • ціннісно-світоглядна компетентність – застосування на предметному рівні знань із педагогічної аксіології, що з одного боку, формують професійну і світоглядну позицію вчителя загальноосвітньої школи, стиль професійно-педагогічної взаємодії, а з іншого – ціннісно-світоглядну позицію вчителя, зокрема оволодіння ціннісними орієнтаціями, що спрямовані на суспільно-соціальні цінності педагогічної професії (<i>загальнопедагогічні орієнтації</i>), сприяють розвитку особистості як головної педагогічної цінності, її інтелектуальних можливостей, творчих здібностей, самореалізації педагога в професійно-педагогічній діяльності (<i>особистісно-розвивальні орієнтації</i>), скеровані на предметно-викладацьку діяльність педагога (<i>предметно-діяльнісні орієнтації</i>), пов’язані з особливостями педагогічної професії (<i>професійно-прагматичні орієнтації</i>).
--	---

Актуальність підвищення кваліфікації вчителів загальноосвітніх шкіл, закладів позашкільної освіти полягає в необхідності розроблення та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії працівників з метою реалізації освітньої політики держави шляхом запровадження інноваційних форм, методів та технологій навчання на засадах андрагогіки з урахуванням потреб слухачів, держави та глобалізованого світу.

Професійний розвиток вчителів загальноосвітніх шкіл, ЗПО в умовах післядипломної освіти передбачає організацію диференційованого освітнього простору за індивідуальною освітньою траєкторією, запровадження

багатоваріантних моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних технологій тощо.

Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації.

У результаті підвищення кваліфікації слухач має:

Програмні результати навчання	
5.1	<p>Знання і розуміння</p> <ul style="list-style-type: none"> - викликів, цілей, тенденцій навчання; - ключових компетентностей для навчання впродовж життя; - знання навчального предмета, фахових методик, технологій; - знання про специфічні закономірності засвоєння знань і вмінь різновіковими суб'єктами у процесі освітньої діяльності;
5.2	<p>Розвинені вміння</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати порівняльний аналіз ключових компетентностей для навчання впродовж життя в нормативних документах; - розвивати ключові компетентності в умовах упровадження нових Державних стандартів; - використовувати методи навчання впродовж життя, засновані на емпіричному досвіді; - формувати ключові компетентності, необхідні навички для підвищення особистого потенціалу, розширення професійних можливостей, соціальної інтеграції та активного громадянства; - організовувати навчання що передбачає: заохочення здобувачів загальної освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів середньої освіти, включаючи надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства; - добирати методи, форми і засоби навчання, найбільш ефективні для здійснення якісної підготовки учнів загальноосвітніх шкіл; - упевнено, критично й відповідально використовувати та взаємодіяти із цифровими технологіями для навчання, професійної діяльності та участі в житті суспільства; - створювати цифровий контент (зокрема програмування), використовувати цифрові технології для підтримки творчості, активного громадянства та соціальної інтеграції, співпраці з іншими людьми для досягнення особистих, соціальних цілей тощо; - створювати безпечне та інклюзивне освітнє

		середовище; – забезпечувати додаткову підтримку в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами.
5.3	Диспозиції (цінності, ставлення)	- морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей); - соціально-політичні (культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, солідарність, відповідальність); - готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; - рефлексія професійного розвитку.

Зміст програми ПК та розподіл годин за видами діяльності

Зміст програми ПК та розподіл годин за видами діяльності				
	<i>Варіативний складник програми</i>	<i>Загальна кількість годин</i>	<i>Обсяг аудиторних годин</i>	<i>Обсяг самостійної роботи (год.)</i>
Модуль 1. Методика викладання мистецьких дисциплін 10 годин	1.Методика викладання	4	2	2
	2.Історія мистецтва	4	2	2
	3.Психологія творчості	2	2	
Модуль 2. Образотворче мистецтво 10 годин	1.Рисунок	4	2	2
	2.Живопис	4	2	2
	3.Скульптура	2	2	
Модуль 3. Декоративно-прикладне мистецтво 8 годин	1.Композиція	4	2	2

	<u>Курс за вибором:</u> 1)художня різьба по дереву 2)машинна вишивка 3)ручна вишивка 4)художнє ткацтво(гобеленна техніка) 5)розпис по тканині 6)паперопластика (майстер-клас); 7)прикраси та оздоблення аксесуарів «шіборі» (майстер-клас) 8)цифрова ілюстрація (майстер-клас)	4	1	3
Випускний тест		2	2	
Всього		30	20	10

Форми, технології і методи навчання

Форми організації освітнього процесу за вибором викладацького складу: лекція, семінарське заняття, тематична дискусія, самостійна робота; дистанційна лекція, відеолекція, мультимедіалекція, вебінар, дистанційне консультування, відеоконференція, чат-заняття, форум, Інтернет-заняття, майстер-клас.

Технології навчання: інтерактивні, ігротехнології професійного розвитку, зокрема імітаційні, ділові, організаційно-діяльнісні, рольові, ситуаційно-рольові, практичні і семінарські заняття, тематичні дискусії, майстер-класи та ін.

Методи навчання: проблемний виклад навчального матеріалу. Методи оцінювання: оцінка за випускню творчу роботу, участь в інформаційному, практичному й контрольному блоках програми ПК.

Методичне забезпечення: інтерактивні комплекси навчально- і науково-методичного забезпечення курсів підвищення кваліфікації, методичні рекомендації тощо.

Форми роботи викладача такі:

- організація і проведення аудиторних і позааудиторних занять;
- розгляд освітнього матеріалу змістових модулів на лекціях, семінарських, практичних, тематичних заняттях, тематичних зустрічах;

- консультування слухачів;
- організація і проведення захисту випускної творчої роботи тощо.

Форми роботи слухача такі:

- проведення поточного самодіагностування набутих компетенцій, самомотивації професійного розвитку;
- розроблення індивідуальної освітньої траєкторії на всіх етапах курсів підвищення кваліфікації;
- опрацювання навчального матеріалу на основі комплексу навчально-методичних матеріалів, завдань для самостійної та індивідуальної роботи;
- ознайомлення з бібліотечними фондами;
- використання Інтернету з навчальною метою (пошук і аналіз інформації, робота в чаті, форумі, робота з електронною поштою через веб-інтерфейс, отримання пошти, створення і відправка листів, робота з відкритою мережею);

Змістові модулі Програми ПК

Модуль 1. Методика викладання мистецьких дисциплін. Історія мистецтв. Психологія творчості.

Мета: поглибити знання та вміння педагогічних працівників щодо концепції, основ теорії і практики, методики і методології викладання навчальних дисциплін.

Зміст: Сучасні підходи до планування та організації освітнього процесу на засадах компетентнісного підходу. Компетентнісний урок як цілісна дидактична система. Типологія сучасного уроку. Інноваційні технології навчання для розвитку/набуття компетентностей здобувачів вищої освіти. Технології інтерактивного навчання. Актуальні проблеми методики викладання у загальноосвітніх школах та ЗПО в умовах сучасного розвитку суспільства. Методи навчання. Аналіз та розв'язання педагогічних проблем, що виникають у педагогічній діяльності вчителя школи. Навички самонавчання, самовиховання і самовдосконалення шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти. Удосконалення методики викладання і застосування новітніх педагогічних технологій в освітньому процесі.

Модуль 2. Образотворче мистецтво. Рисунок. Живопис. Скульптура.

Мета:

Зміст:

Модуль 3. Декоративно-прикладне мистецтво. Композиція. Курс за вибором: художня різьба по дереву; машинна вишивка; ручна вишивка; художнє ткацтво(гобеленна техніка); розпис по тканині; паперопластика (майстер-клас); прикраси та оздоблення аксесуарів «Шіборі» (майстер-клас); цифрова ілюстрація (майстер-клас).

V. Термінологічний словник

У програмі ПК терміни вживаються в такому значенні:

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом.

Безперервний професійний розвиток – це безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття вищої та/або післядипломної освіти, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Циклова комісія – це структурний підрозділ закладу фахової передвищої освіти (його філії), що провадить освітню, методичну діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією), групою спеціальностей однієї або споріднених галузей, може проводити дослідницьку та/або творчу мистецьку, та/або спортивну діяльність за певною дисципліною (групою дисциплін). Циклова комісія створюється, якщо до її складу входять не менше п'яти педагогічних (науково-педагогічних) працівників, для яких заклад фахової передвищої освіти є основним місцем роботи.

Якість освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

Література

1. Закон України «Про засади державної мовної політики» № 5029-VI в редакції від 01.01.2020 року: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>.
2. Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 року № 463-IX: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#n984>.
4. Сайт Міністерства освіти України: <https://mon.gov.ua/ua>
5. Брошура «Ключові новації в освіті: новий Закон України “Про освіту”»:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/ZAKON-2018.pdf>
7. Стаття «Новий закон “Про освіту”: що, як і коли»: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3179:novij-zakon-pro-osvitu&catid=8&Itemid=350
8. Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти: Національна АПН України; ДЗВО «Університет менеджменту освіти». Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти, 2020 р.
9. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
10. Гончаренко С.У. Методика як наука. Хмельницький: Вид-во ХГКП, 2001. 30 с.
11. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті: монографія. Львів: Видавництво «СПОЛОМ», 2012. 507 с.
12. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
13. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. К.: Видавництво Ліра, 2016. 580 с.
14. Кулішов В.С. Методика розробки сучасного комплексного методичного забезпечення: навч.-метод. посібн. для самостійної роботи. Біла Церква: БІНПО УМО НАПН України, 2017. 64 с.
15. Лісіна Л.О. Підготовка вчителя в системі післядипломної педагогічної освіти до конструювання навчальних технологій: теоретико- методологічний аспект: Монографія. Запоріжжя: Тов. «Плюс 73», 2011. 472 с.
16. Майорова І.Г. Тестовий контроль навчальних досягнень учнів ПТНЗ: Методичні рекомендації. Донецьк: ІПО ІПП УМО НАПН України, 2010. 44 с.

17. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання/ пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича. Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016. 80 с.

18. Паращенко Л. Тестові технології у навчальному закладі: метод. посібник К.: Майстерня книги, 2006. 216 с.

Інтернет-ресурси: на допомогу вчителю (додаток до програми)

<http://www.oko.kiev.ua> – архітектура і краєзнавство України;
<http://www.spadshina.com.ua> – українська спадщина;
<http://prostir.museum/> – музейний простір України;
<http://namu.kiev.ua/> – Національний художній музей України;
<http://honchar.org.ua/pro-muzej/> – Український центр народної культури “Музей Івана Гончара”;
<http://www.mundm.kiev.ua/> – Національний музей українського народного декоративного мистецтва;
<http://www.derev.org.ua/index.html> – дерев'яні храми України;
<http://hutsul.museum/> – Національний центр народного мистецтва Гуцульщини і Покуття;
<http://www.artofukraine.com> – сучасне мистецтво українських художників;
http://www.louvre.fr/llv/commun/home_flash.jsp – Лувр (Париж, Франція);
<http://www.metmuseum.org> – Метрополітен (Нью-Йорк, США);
<http://www.hermitagemuseum.org/> – Ермітаж (Санкт-Петербург, Росія);
<http://www.khm.at/> – Музей історії мистецтва (Відень);
<http://smallbay.ru/default.html> – Віртуальний музей живопису;
<http://staratel.com/> – напрямки живопису;
<http://www.abc-people.com/typework/paint/index.htm> – мистецтво живопису, художники
<http://artclassic.edu.ru/catalog.asp> – колекція “Світова художня культура”;
<http://www.artclass.lviv.ua> – журнал “Артклас”, статті про мистецтво;
<http://artdic.ru/index.htm> – словник образотворчого мистецтва; художники;
<http://www.brainart.ru/vocabulary/19/stil.php> – словник по мистецтву і архітектурі.